

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

EUROZÓNA+

Přehled ekonomických událostí v EU

za období od 15. 5. do 31. 5. 2018

Eurozóna+ č. 14/2018

květen 2018

autor: Tereza Krček, Daša Smetanková

Obsah:

TECHNICKÉ ZMĚNY PRAVIDEL EU V OBLASTI DPH.....	3
BANKOVNÍ UNIE	3
DOHODA O BANKOVNÍM BALÍČKU.....	3
LEPŠÍ PŘÍSTUP K FINANCOVÁNÍ PRO MALE A STŘEDNÍ PODNIKY (SME) ..	3
UDRŽITELNÉ FINANCOVÁNÍ.....	4
NOVÁ PRAVIDLA PRO ÚŘAD OLAF .	4
EVROPSKÝ SEMESTR 2018	5
JARNÍ BALÍČEK 2018	5
DOPORUČENÍ PRO ČESKOU REPUBLIKU NA ROKY 2018 A 2019	5
PLNĚNÍ KRITÉRIÍ PRO ZAVEDENÍ EURA	6
JEDNÁNÍ O REVERSE CHARGE	6
OBCHODNÍ POLITIKA	6
NOVÁ CLA NA DOVOZ AUT DO USA ..	6

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: EUROZÓNA+
Název: Přehled ekonomických událostí v EU	Typ edice: online, ISSN 2533-4158
Autoři: Krček, T., Smetanková, D.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=12
Číslo: Eurozóna+ č. 14/2018	První vydání edice: leden 2012
Datum: květen 2018	Frekvence vydání edice: 2x měsíčně
Klíčová slova:	Zaměření: aktuální přehled ekonomických událostí v EU
Cl; USA; DPH; Ochrana osobních údajů; Jarní balíček; Reverse charge; OLAF; Kritéria pro zavedení eura; SME; Bankovní balíček; Udržitelné financování	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Obsah:

TECHNICKÉ ZMĚNY PRAVIDEL EU V OBLASTI DPH.....	3
BANKOVNÍ UNIE.....	3
LEPŠÍ PŘÍSTUP K FINANCOVÁNÍ PRO MALE A STŘEDNÍ PODNIKY (SME)	3
UDRŽITELNÉ FINANCOVÁNÍ.....	4
NOVÁ PRAVIDLA PRO ÚŘAD OLAF	4
EVROPSKÝ SEMESTR 2018.....	5
JEDNÁNÍ O REVERSE CHARGE.....	6
OBCHODNÍ POLITIKA.....	6

Technické změny pravidel EU v oblasti DPH

Komise navrhla změny v oblasti DPH, které doplňují celkovou změnu systému s cílem **zvýšit odolnost vůči podvodům**. V říjnu 2017 Komise předložila hlavní zásady pro vytvoření jednotné oblasti DPH v EU. Zavedení zásad systému DPH přinese **změny ve směrnici o DPH**, které povedou ke **zjednodušení způsobu zdanění zboží**. V současné době je obchodování se zbožím mezi podniky rozděleno na dvě operace. V členském státě původu je prodáno bez DPH a zdanění se provede v členském státě určení. Nový návrh rozdělení jedné transakce ukončí. Vznikne **jednotné kontaktní místo pro všechny obchodníky v EU (one stop shop)**, kteří provádějí transakce v režimu business-to-business (B2B). Změny nastartují **autoregulační povahu DPH a poklesne objem administrativních kroků**. Za výběr DPH obvykle odpovídá prodejce, vyjma situace, kdy je zákazníkem certifikovaná osoba povinná k dani (DPH odvádí nabyvatel).¹

Bankovní unie

Dohoda o bankovním balíčku

Rada EU dosáhla obecného přístupu k tzv. bankovnímu balíčku,² který má posílit odolnost bankovního sektoru EU. Balíček **přispívá ke snižování rizik v bankách EU a představuje základní prvek pro dokončení bankovní unie**. Vychází ze současných bankovních pravidel a jeho cílem je **dokončení regulační agendy po ukončení krize**, stejně jako **řešení problémů finanční stability**. Zajišťuje, aby banky mohly nadále podporovat reálnou ekonomiku. Dohoda na bankovním balíčku umožní pokročit v práci na dalších prvcích bankovní unie. V červnu by se členské země mohly domluvit na vzniku **společného unijního fondu pro řešení krizí**. Pokles bankovních rizik usnadní zemím (například Německu) rozhodnutí přispět do společných fondů, které mají pomáhat problematickým bankám. Dohoda může otevřít cestu k širší diskusi o reformách eurozóny. Jednání o bankovním balíčku nadále pokračují a po více než roce a půl složitých a technických diskuzí dosáhla Rada obecného přístupu k tomuto tématu.³

¹ Spravedlivé zdanění: Komise navrhuje definitivní technická opatření, na základě kterých v EU do budoucna vznikne systému DPH odolný vůči podvodům, [cit. 25. 5. 2018]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3834_cs.htm

² Bankovní balíček z listopadu 2015 je součástí probíhající práce Komise na snižování rizika v bankovním sektoru, jak je uvedeno ve sdělení "K dokončení bankovní unie".

³ Banking Union: Commission welcomes agreement to further reduce risk and strengthen European banks, Brussels, [cit. 25. 5. 2018]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3941_en.htm

Lepší přístup k financování pro malé a střední podniky (SME)

Komise předložila návrh pravidel,⁴ dle kterých mají zlepšit přístup malých a středních podniků k financování z veřejných trhů a usnadnit jejich expanzi. Komise chce upravit pravidla kotování na burze cenných papírů tak, aby byla v zájmu lepšího přístupu malých a středních podniků k tržnímu financování (rozšíří komplexní soubor opatření). Cílem je omezit administrativní zátěž, kterou s sebou snaha kotovat a emitovat akcie na trhu pro růst malých a středních podniků pro tyto podniky nese. Cílem je zlepšit likviditu jejich kotovaných akcií. S novými pravidly zavede přiměřenější způsob podpory kotování SME, zajistí ochranu investorů a integritu trhů. Tyto podniky jsou důležité pro tvorbu pracovních míst, Komise jejich růst podporuje a chce usnadnit přístup podniků na veřejné trhy. Očekává, že vzroste počet primárních veřejných nabídek akcií SME a podniky na těchto trzích by měly být schopné přilákat více různých investorů. **Trh se stane likvidnější a obchodování se SME bude snazší.** Díky tomu bude pro malé a střední podniky jednodušší získat financování.⁵

Udržitelné financování

Komise představila konkrétní opatření, s nimiž se finanční sektor EU postaví do čela snah o ekologičtější a čistší ekonomiku. Komise se snaží plnit Pařížskou dohodu. Zapojení finančního sektoru podpoří **snahu o zmenšení environmentální stopy a zároveň i udržitelnost a konkurenceschopnost ekonomiky EU.** Návrhy navazují na první akční plán EU o udržitelném financování. Důsledky změny klimatu ohrožují finanční stabilitu a v podobě záplav, eroze půdy a sucha způsobují citelné ekonomické ztráty.⁶ Díky globálnímu oteplování může řada dnešních investic přijít vniveč. Důležité je využít **nových obchodních příležitostí k udržitelné ekonomické aktivitě.** Finanční sektor EU⁷ má **potenciál znásobit udržitelné financování a stát se v této oblasti světovým lídrem,** což by mělo mít mimo jiné **pozitivní vliv i na hospodářský růst a tvorbu pracovních míst.** Opatření cílí na růst transparentnosti udržitelného financování a investičních příležitostí. Investoři budou mít k přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku efektivně využívající zdroje a oběhové hospodářství spolehlivé informace. Nová pravidla přinesou definována kritéria, zda je daná ekonomická činnost z environmentálního hlediska udržitelná, a do udržitelných aktivit by tak mohlo proudit více investic.⁸

Nová pravidla pro úřad OLAF

Zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce značí novou etapu v boji proti podvodům s dopadem na rozpočet EU. Komise navrhuje změnu nařízení č. 883/2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF). **Změna by měla zajistit, aby úřad OLAF dokázal úzce spolupracovat s Úřadem evropského veřejného žalobce při odhalování a vyšetřování podvodů napříč EU.** Návrh konkretizuje, jakými nástroji by OLAF disponoval k provádění správních vyšetřování v zájmu jejich účinnosti. Jde o kontroly a inspekce, přístup k informacím o bankovních účtech, o nástroje pro boj proti podvodům v oblasti DPH. Úřad evropského veřejného žalobce má mít pravomoc vyšetřovat a stíhat případy trestných činů,

⁴ Iniciativa je součástí agendy EU zaměřené na unii kapitálových trhů.

⁵ Unie kapitálových trhů: pro menší podniky bude snazší získat financování z kapitálových trhů [cit. 24. 5. 2018]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3727_cs.htm

⁶ Loni dosáhly ztráty způsobené katastrofami kryté pojištěním historického maxima 110 miliard eur.

⁷ Pokud chce EU splnit cíle v oblasti klimatu do roku 2030, musí ročně investovat dalších zhruba 180 miliard eur do energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů. K financování udržitelných investic musí mobilizovat soukromý kapitál.

⁸ Udržitelné financování: finanční sektor bude mít v boji proti změně klimatu výraznější roli, [cit. 24. 5. 2018]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3729_cs.htm

které mají dopad na rozpočet EU (korupce, podvody s finančními prostředky EU, přeshraniční podvody v oblasti DPH).⁹

Evropský semestr 2018

Jarní balíček 2018

Evropská komise předložila doporučení pro jednotlivé země pro rok 2018, v nichž jednotlivým členským státům uděluje rady k hospodářské politice na následujících dvanáct až osmnáct měsíců. **Tempo růstu evropské ekonomiky je nejrychlejší za posledních deset let a projevuje se rekordní zaměstnaností, posílením investic a zlepšením stavu veřejných financí. V následujících dvou letech mírně zpomalí, ale zůstane stabilní.** Současné ekonomické podmínky by se měly využít k tomu, aby se ekonomiky členských států staly silnějšími a odolnějšími. Doporučení¹⁰ jsou založena na již dosaženém pokroku z posledních let. Zaměřují se na posílení základů pro **udržitelný a inkluzivní růst v dlouhodobém horizontu**. Je potřeba využít příznivou hospodářskou situaci vzhledem ke vzájemné závislosti ekonomik EU (zejména v rámci eurozóny). Komise vyzývá členské státy, aby prováděly strukturální reformy zaměřené na **zlepšení podnikatelského prostředí a podmínek pro investice** v oblasti reformování trhů s výrobky a službami, podporu inovací, zlepšení přístupu malých a středních podniků k financování a boj proti korupci. Členské státy by měly zvýšit svou ekonomickou odolnost vzhledem k dlouhodobým výzvám, jako jsou **demografické trendy, migrace a změna klimatu**. Doporučuje provádět reformy, kterými připraví své pracovní síly na budoucnost, která přinese nové formy práce a stále **rozsáhlejší digitalizaci, snižovat nerovnosti v příjmech a vytvářet pracovní příležitosti, zejména pro mladé lidi**.¹¹

Doporučení pro Českou republiku na roky 2018 a 2019

V rámci aktuálního cyklu evropského semestru, předložila Komise České republice doporučení k národnímu programu reforem. Česká republika by podle Komise měla do roku 2019 zapracovat na **udržitelnosti veřejných financí**, a zaměřit se na zátěž v podobě penzijního systému.¹² Měla by zapracovat na snížení administrativní zátěže, kvůli které jsou možnosti financování omezeny. V systému zadávání veřejných zakázek musí být zajištěna **kvalitnější konkurence a silnější protikorupční opatření**. Mezi další body doporučení patří urychlit udělování povolení pro infrastrukturní práce, uvolnit omezení dopadající na výzkum, vývoj a inovace a zvýšit schopnost českých firem inovovat. V letošním doporučení se Komise speciálně zaměřila na **školství a trh práce. Velké slabiny školství vidí v podhodnocených mzdách pedagogů a v nemožnosti dostat kvalitního vzdělání i vyloučeným skupinám obyvatel**.¹³ Česká republika by měla více zapojit matky s dětmi, handicapované a méně kvalifikované osoby do trhu práce, jelikož

⁹ Komise navrhuje nová pravidla pro úřad OLAF jako blízkého partnera Úřadu evropského veřejného žalobce, [cit. 23. 5. 2018]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3862_cs.htm

¹⁰ Doporučení pro jednotlivé země se každý rok přizpůsobují tak, aby zohledňovaly dosažený pokrok a měnící se podmínky. Odrážejí se v nich širší priority načrtnuté ve zprávě předsedy Komise o stavu Unie a v roční analýze růstu.

¹¹ Jarní balíček evropského semestru v roce 2018: Komise vydává doporučení pro členské státy s cílem dosáhnout udržitelný dlouhodobý růst podporující začlenění, [cit. 23. 5. 2018]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3845_cs.htm

¹² Výdaje na důchody jsou celkem 8,2 % HDP a očekává se jejich nárůst. V roce 2070 by mohly tvořit až 10,9 % HDP. Komise České republice doporučila, aby navázala stanovený věk pro odchod do důchodu na střední délku života. Česká republika určila pevný věk 65 let. Ministerstvo práce a sociálních věcí navrhuje zvýšit základní výměru důchodu z 9 % na 10 %. Senioři starší 85 let by v případě schválení novely zákona měli dostávat o tisíc korun měsíčně více. Dle hodnocení Evropské komise by tato opatření udržitelnost veřejných financí zhoršila.

¹³ EK varovala ČR, že penzijní systém může ohrozit veřejné finance, [cit. 23. 5. 2018]. Dostupné z: https://www.patria.cz/zpravodajstvi/3836285/EK-varovala-CR-ze-penzijni-system-muze-ohrozit-verejne-finance.html?utm_source=TOP_EVENTS&utm_medium=e-mail&utm_campaign=Trhy_data_vysledky_PD

právě těchto skupin obyvatel je mezi zaměstnanými nízký podíl.¹⁴ Komise **ocenila zákon o rozpočtové odpovědnosti a založení Národní rozpočtové rady**, která má hlídat hospodaření státu. Česká republika pokročila v boji proti korupci a s elektronizací státní správy, která však stále nedosahuje ani na evropský průměr.¹⁵

Plnění kritérií pro zavedení eura

Evropská komise také zveřejnila konvergenční zprávu za rok 2018, jež obsahuje hodnocení pokroku členských států na cestě k přijetí eura. Česká republika plní **dvě ze čtyř hospodářských kritérií nezbytných pro zavedení eura**.¹⁶ Dle Evropské komise nespĺňuje ta týkající se **cenové stability a směnného kurzu**. Zpráva Komise o připravenosti na vstup do eurozóny se vedle České republiky týká šesti států Unie. Bulharsko, Chorvatsko a Švédsko plní tři ze čtyř kritérií, s výjimkou členství v evropském mechanismu směnných kurzů. Dvouletá účast v ERM II je předstupněm k přijetí eura. Bulharsko má o vstup do ERM II zájem. České republice chybí **vyjma ERM II kritérium cenové stability**.¹⁷ Komise upozornila, že ani **české právní předpisy zatím nejsou s unijní smlouvou plně slučitelné a přijetí eura neumožňují**. Česko plní kritéria týkající se veřejných financí a dlouhodobých úrokových sazeb.¹⁸

Jednání o reverse charge

Francie a Česká republika si na jednání ministrů financí zemí Evropské unie znovu vzájemně zablokovaly návrhy týkající se daní. České republice se nedaří prosadit, aby země unie mohly pro řešení daňových úniků využívat systému přenesené daňové povinnosti u daně z přidané hodnoty. Premiér v demisi **Andrej Babiš otevře téma reverse charge na summitu EU**. Stejně jako při předchozí diskusi o reverse charge byla proti Francie. Ta se snaží prosadit návrh týkající se možnosti přesunout elektronické publikace do nižší či nulové sazby DPH, se kterým ČR nesouhlasí.¹⁹

Obchodní politika

Nová cla na dovoz aut do USA

Americká vláda začala zkoumat vliv dovozu automobilů na národní bezpečnost.²⁰ To by mohlo vést k zavedení podobných cel jako na ocel a hliník. Dle The Wall Street Journal by cla na dovoz

¹⁴ Česká republika má nejnižší nezaměstnanost z celé EU, některé problémy zůstávají neřešeny. Týkájí se například zaměstnávání žen s dětmi či handicapovaných. Ti mohou představovat pro český pracovní trh dosud nevyužitou příležitost, stejně jako matky s malými dětmi. Těm by měl stát usnadnit návrat do práce podporou flexibilních pracovních úvazků, navýšením počtu školek, dětských klubů a dalších podobných zařízení. Další příležitostí představují nízko kvalifikovaní pracovníci. I jejich zaměstnanost je v Česku podprůměrná v porovnání s jinými evropskými zeměmi.

¹⁵ Recommendation for a COUNCIL RECOMMENDATION on the 2018 National Reform Programme of the Czech Republic and delivering a Council opinion on the 2018 Convergence Programme of the Czech Republic, [cit. 23. 5. 2018]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2018-european-semester-country-specific-recommendation-commission-recommendation-czech-republic-en.pdf

¹⁶ Euro musí zavést všechny státy Evropské unie. V současné době eura platí více než 338 milionů lidí v 19 členských státech unie. Výjimku má Dánsko.

¹⁷ Průměrná míra inflace měřená v průběhu jednoho roku před provedeným šetřením nepřekračuje o více než 1,5 procentního bodu míru inflace tří členských států, které v oblasti cenové stability dosáhly nejlepších výsledků.

¹⁸ Evropská komise: Komise zveřejnila zprávu za rok 2018 obsahující přezkum pokroku členských států na cestě k přijetí eura. Brusel 23.

května 2018 [cit. 31. 5. 2018] Dostupné z http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3826_cs.htm

Jarní balíček evropského semestru v roce 2018: Komise vydává doporučení pro členské státy s cílem dosáhnout udržitelný dlouhodobý růst podporující začlenění, [cit. 23. 5. 2018]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3845_cs.htm

¹⁹ Česko-francouzský spor o daně pokračuje, Babiš jej chce řešit na summitu, [cit. 25. 5. 2018]. Dostupné

z: <https://zpravy.e15.cz/zahranicni/politika/cesko-francouzsky-spor-o-dane-pokracuje-babis-jej-chce-resit-na-summitu-1347163>

²⁰ Loni bylo v USA vyrobeno 12 milionů aut. Spojené státy loni dovezly 8,3 milionu aut v hodnotě 192 miliard dolarů, z toho z Mexika 2,4 milionu, z Kanady 1,8 milionu, z Japonska 1,7 milionu, z Jižní Koreje 930 tisíc a z Německa 500 tisíc. Současně USA vyvezly téměř dva miliony vozidel v hodnotě 57 miliard dolarů do celého světa.

aut mohla činit až 25 procent. Zpráva měla negativní dopady na akcie zahraničních automobilek²¹ a zahájení prověrky se stalo terčem kritiky z Německa, Japonska, Číny a ze strany Evropské komise. Nová cla by se mohla dotknout asijských automobilek, pro něž USA představuje klíčový trh. Jednostranné zvýšení tarifů na auta ze strany USA by bylo v rozporu s pravidly Světové obchodní organizace (WTO). Pokud americká strana trvale prodlouží výjimku z cel na dovoz oceli a hliníku, bude EU jednat o uvolnění vzájemného obchodu s automobily a autodíly. Čína bude v reakci na zahájení vyšetřování bránit své zájmy a Japonsko vyjádřilo mimořádné znepokojení.²²

²¹ Akcie japonských automobilek Toyota a Honda a jihokorejské Hyundai po zprávě o zahájení vyšetřování oslabily o tři procenta. Poklesly akcie německých automobilek Volkswagen, Daimler a BMW.

²² Trump zvažuje nová cla na dovoz aut do Spojených států, [cit. 24. 5. 2018]. Dostupné z: <https://zpravy.e15.cz/zahranicni/politika/trump-zvazuje-nova-cla-na-dovoz-aut-do-spojonych-statu-1347085>